

sora del festival Brots, una proposta nova sorgida al Baix Empordà. Fa un parell de mesos, el festival es va dur a terme en diferents poblacions de la comarca, amb una oferta d'artistes i productors locals que van fer maridar gairebé a la perfecció l'essència del territori amb diferents punts de vista. Les arts en general no atrauen grans masses, tot i que cada vegada estiguin més valorades, i l'agricultura de proximitat no és vista amb gran interès, malgrat que és la proveïdora d'aliments bàsics per a la subsistència amb altes dosis de qualitat. Ningú pensaria que aquests dos sectors es poguessin combinar per presentar una programació acurada que enaltís tant l'esperit artístic i musical com els productes de la terra. Però sí, s'ha produït i la barreja va donar bons fruits. Noves propostes i nous escenaris que fan revifar pobles, sectors i llocs amb tradició productora, com ara trulls d'oli o racons amagats, no sempre reconeguts i apreciats. L'oli, com a símbol de la terra, va ser el fil conductor d'aquesta primera edició del festival.

LA Cerdanya

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Vuit anys sense direcció al Museu Cerdà | El desembre del 2017, la malaurada desaparició prematura d'Oriol Mercadal Fernández va deixar el Museu Cerdà sense direcció. Vuit anys fa que no hi ha ningú al capdavant d'un equipament municipal creat a principis dels anys noranta amb la voluntat de conservar i difondre el pa-

trimoni històric i artístic de Cerdanya.

Ubicat a l'antic convent de clausura de les carmelites descalces de Puigcerdà, ho té tot per ser un centre cultural de referència. Una entitat d'aquestes característiques és el pont entre la cultura local i els veïns. Té el deure de promoure la recerca, d'organitzar exposicions que ajudin a reflexionar sobre qui som i cap a on anem, i de crear activitats educatives que ajudin els més joves a sentir-se part del lloc on viuen i a estimar la terra on creixen.

El Grup de Recerca de Cerdanya o l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya han omplert aquest buit, però Puigcerdà mereix un Museu Cerdà amb una direcció compromesa, dinàmica i arrelada al territori que hi impulsi projectes de recerca, conservació i difusió del patrimoni. Hi ha algú a la sala disposat a emprendre aquest repte?

L'Hospital de Cerdanya a les Jornades Europees de Patrimoni | El 21 de setembre passat, l'Hospital de Cerdanya va formar part del programa d'activitats de les Jornades Europees de Patrimoni organitzades des del Ministeri de la Cultura de la República francesa.

Amb la voluntat de valorar la singularitat d'aquest edifici, que acull el primer hospital transfronterer d'Europa, símbol de cooperació entre França i Catalunya, s'han organitzat visites guiades a les instal·lacions, que destaquen pel contrast entre parets de pedra i formigó. A més, la iniciativa s'acompanya d'una exposició amb dibuixos i plànols, així com una maqueta en 3D i un audiovisual sobre l'edifici.

L'obra dels arquitectes Brullet Pineda s'inaugurà l'any 2014 i rebé el reconeixement internacional en la

XV edició de la Biennal d'Arquitectura de Venècia l'any 2016 per la seva voluntat d'integrar llum natural, funcionalitat i paisatge mitjançant un trapezi de baixa altura amb coberta de zinc i una torre d'instal·lacions amb tancament de fusta. Un exemple d'edifici civil contemporani que posa l'arquitectura al servei de la salut.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

El creixement excessiu d'Olot | Darrerament, anem llegint estadístiques que afirmen que Olot és un dels municipis que creixen més de Catalunya. Cada any, prop de mil persones més s'inscriuen en el registre municipal, i aquesta tendència és sostinguda des de la pandèmia. A més, segons l'Idescat, es mantindrà durant els pròxims quinze anys. La raó d'aquest augment són les oportunitats de feina sobretot a les indústries càrnies, però també a les de maquinària i filatures, que atreuen sobretot població estrangera. Però el problema és que aquest augment de població no va acompanyat d'una oferta d'habitatge, ni tampoc del creixement dels serveis bàsics, com sanitat, educació o serveis socials, entre d'altres, i això és totalment insostenible. Sembla que tot i que hi ha centenars de pisos buits al nucli antic d'Olot, els propietaris no els volen llogar a famílies treballadores, encara que estiguin empadronades i tinguin els papers en regla. En valoren la procedència. S'han creat algunes plataformes ciutadanes per erradicar tots els prejudicis contra els immigrants, sense els quals, recordem-ho, moltes de les indústries garrotxines haurien de tancar les portes.

La bona marxa del festival Ésdansa | Aquest festival d'arrel tradicional de les Preses, que té més de quatre dècades de recorregut, ofereix formació en el món de les danses, tant per als dansaires com per al públic, per fer-los participants de les propostes. Això implica veure més gent que s'anima a ballar, i no només a mirar un espectacle. Ens comenten que l'Ésdansa té molta cura de la part divulgativa mitjançant xerrades i debats oberts a tothom,

>> L'Hospital de Cerdanya, a l'octubre.

protagonitzats pels mateixos artistes i membres dels esbarts i les companyies presents al festival.

Unió de Pagesos celebra mig segle

Una interessant exposició del Memorial Democràtic s'ha pogut veure a Can Trona, que és el Centre de Cultura i Natura de la Vall d'en Bas. S'hi posava de manifest la lluita de la pagesia catalana contra el franquisme i la seva contribució per construir la democràcia, una contribució que sovint ha estat silenciada. La tasca del sindicat Unió de Pagesos va ser bàsica, així com la resistència rural de molts sectors contra el règim dictatorial.

La regeneració del nucli antic d'Olot

L'arquitecta Itziar González, que encapçala l'equip encarregat del projecte de regeneració del nucli antic d'Olot, ha fet un miler d'entrevistes a veïns, comerciants i possibles inversors per transformar-lo. El volen convertir en una zona de referència, ja que el projecte és molt meditat i treballat, i presenta una singularitat: que no depèn d'inversió municipal, sinó privada. Els propietaris de totes les illes de cases han d'acordar un conveni per reestructurar-les amb accessos a patis interiors o poder tenir ascensors comuns, entre altres millores importants. En aquest moment ja hi ha dues illes de cases a punt per fer-hi la intervenció, que pretén mobilitzar uns cinc-cents habitatges del nucli antic.

>> Vista parcial de les obres d'urbanització de l'actual plaça de Campdenmàs, al nucli antic d'Olot, l'any 2006. (FOTO: QUIM ROCA MALLARACH)

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

De més verdes en maduren | Fixar-se en el conflicte de Gaza no és una activitat exclusiva dels gironins. Però a banda i banda de l'Onyar han proliferat —i de quina manera!— les banderes amb els colors de la síndria, en mil formats i ubicacions. Segurament la seva aparició més comentada ha estat en els gots de plàstic amb què les borratxeries populars de Fires han servit mam a la clientela. El logotip d'un braç amb elements semiòtics gironins tatuats, aguantant un tall de síndria, i amb la sentència «Dels quatre rius fins al mar» confirmant la idea ha tingut suports incondicionals i rebuig en la mateixa proporció. Tot plegat, previsible. Perquè es tracta d'allunyar del radar ciutadà tot senyal d'inquietud pel que passa a casa mateix. Però tot té un límit. I s'hi ha arribat. Després d'un clam constant, els qui manen han baixat discretament dels seus *cumulonimbus mamma* quotidians per, finalment, posar un cert ordre: cauen les naus abandonades de l'entrada sud de Girona; cauen edificis amb conflicte garantit cada nit, a tocar el viaducte del tren; s'ha conegut algun fet delictiu molt greu comès en aquesta zona, i que havia estat corrent en exclusiva per les xarxes socials fins que el pecat ha fet forat... I fins i tot s'ha inaugurat la nova comissaria al límit entre Girona i Salt, a l'antiga masia de Can Burrassó, tot i que a la nit no és factible, de moment, anar-hi a posar denúncies. Cal més personal, es veu... Però de més verdes en maduren. I no parlem de síndries, ara... Que els ho diguin a Llagostera, que ja han celebrat una altra edició —esplendorosa, enguany— de la Fira del Bolet.

Institucions venerables | Tenim institucions que funcionen, també. Per exemple, el Centre Maria Gay, al Barri Vell, amb cent cinquanta-cinc anys d'història. Actualment, el dirigeix Jordi Pujiula i atén gent gran en règim de residència assistida, centre de dia i atenció domiciliària. I ha rebut fa poc el segell EFQM 200, que l'acredita internacionalment per la seva excel·lència, sostenibilitat i capacitat d'innovació. És el primer centre per

a gent gran de les nostres comarques que rep aquesta distinció. Enhorabona! No podem dir el mateix de l'esperada reobertura de la biblioteca de la Casa de Cultura, que ja fa més de dotze anys que es va tancar per fer reformes a l'edifici. Seria molt benvinguda. Primer, perquè la ubicació no pot ser més cèntrica i, segon, perquè ja toca recuperar un espai que, per a molts usuaris, és un referent de les seves èpoques d'estudiant.

Efemèrides i nomenclàtor | I parlant d'estudiants: aquesta tardor, els Maristes celebren els cinquanta anys de l'edifici actual, a l'avinguda de Josep Tarradellas. De fet, és un conjunt d'edificis amb una estructura hexagonal, exponent de l'estil racionalista, i catalogat a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Sembla que era ahir (1979) quan van enderrocar la seu dels Maristes al Barri Vell, vora la Catedral. Per cert: sabeu on és la plaça del Poeta Marquina? Doncs bé: quan llegiu això ja s'haurà fet la votació popular amb què es decidirà si manté aquest nom —que no agrada a alguns pels seus ressons franquistes, i que deixa indiferent a la majoria— o si recupera el de plaça *del Carril*. Un servidor vota per plaça *del bar Núria*. Veritat que us sona més, ara? I, per cert, també voto perquè d'una vegada retirin d'allà els inútils, lletjos i molestos *new jerseys* de formigó que n'engalanen el lateral nord.

>> Els entrebancs de la plaça del Poeta Marquina (o del Carril, o del Núria...).